

**Elena Nikolajová Kupferschmidtová –
Pavol Štubňa – Alexandra Lenzi Kučmová
(2018): *On selected aspects of languages
for special purposes***

Uherské Hradiště: Vědecké nakladatelství
Fakulty veřejnoprávních a ekonomických studií
v Uherském Hradišti, 2018. (Rebus linguae).
ISBN 978-80-907179-7-8

Recenzovaná monografia je výsledkom spolupráce medzi Vysokou školou Jagiellońskou v Toruni (zastúpenou Fakultou veřejnoprávních a ekonomických studií v Uherském Hradišti) a Univerzitou Komenského v Bratislave (zastúpenou Filozofickou, Pedagogickou a Lekárskou fakultou). Jej hlavným cieľom je poukázať na translátologické aspekty (preklad a tlmočenie) odbornej komunikácie v kontexte Európskeho parlamentu a vrcholovej politiky.

Interkultúrna komunikácia v rámci Európskej únie bezprostredne súvisí s potrebou prekladu a tlmočenia. V súčasnosti má štatút oficiálneho úradného jazyka Európskej únie 24 národných jazykov a všetky právne dokumenty Európskej únie musia existovať aj v príslušných jazykových mutáciách. Dominantný vplyv pri formulácii a pojmovom uchopení skutočnosti v týchto dokumentoch má britský právny systém a angličtina slúži ako komunikačná platforma pre všetky zúčastnené strany, čím vytvára akýsi spoločný jazykový model, ktorý síce nie je samostatným jazykom, ale meta-jazykom používaným v európskom priestore. „Euro-angličtina, ako hybridná forma jazyka, ktorá plní síce komunikačnú funkciu, ale nenapĺňa funkciu identifikačnú, sa prostredníctvom prekladu priamo premieta do národných kultúr jednotlivých členských štátov.“ (Résumé, s. 138)

Z tohto dôvodu je I. stať publikácie s názvom **European Legal Language and Translation** (autorka E. Nikolajová

Kupferschmidtová) venovaná problematike hybridných textov v rámci Európskeho priestoru, pričom osobitne poukazuje na zložitý proces ich vzniku, pretože v sebe kombinujú prvky medzinárodných, národných, regionálnych a európskych dokumentov.

II. stat' monografie nazvaná **The Language of Politics and Interpretation** sa, pre zmenu, zaoberá translatologickými špecifikami jazyka politiky z pohľadu simultánneho tlmočníka. Autori (P. Štubňa, A. Kučmová Lenzi) poukazujú na potenciálne lingvistické a vybrané extralingvistické (sociálne, kultúrne, psychologické) ťažkosti v tlmočnickom výkone, a tiež na vhodné stratégie ich zvládania. Problematika tlmočenia prejavov talianskych politických rečníkov je ilustrovaná na konkrétnych výrokoch aktívnych politikov.

Súčasťou tejto časti publikácie je aj prípadová štúdia zisťujúca mieru ekvivalencie pri tlmočení z taliančiny do slovenčiny. Autori v nej podrobne opisujú prácu s odbornými textami aj so skúmanými subjektmi v rámci experimentu simulovanej konferencie, čím uvedená publikácia získava aj pedagogický a didaktický rozmer. Záverečná podkapitola predstavuje systematický a komplexný prehľad tlmočnických prekážok a chýb – lingvistických, extralingvistických, metalingvistických a pragmlingvistických – vyskytujúcich sa v procese (simultánneho) tlmočenia.

Recenzovaná publikácia podáva špecifickú odpoveď na jednu z hlavných translatologických otázok, a to či je z hľadiska kvality translátu vhodnejšie, aby sa prekladom a tlmočením odborných textov zaoberali školení tlmočníci (bez vedomostnej bázy v príslušnom sektore) alebo profesionáli z daného odboru, ktorí si dodatočne osvojili translatologické kompetencie: translatológov totiž oboznamuje so špecifikami právnej a politickej komunikácie, a súčasne odborníkov z oblasti práva a politických vied s príslušnými translatologickými aspektmi.

Michal Lukáč

Fakulta sociálnych vied

UCM v Trnave

Bučianska 4/A, 917 01 Trnava

michal.lukac@ucm.sk